

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

Projekt: "Budowanie kompetencji do współpracy międzysamorządowej i międzysektorowej jako narzędzi rozwoju lokalnego i regionalnego" współfinansowanym ze środków MF EOG 2009-2014.

Jednostki Samorządu Terytorialnego w Norwegii zainteresowane partnerstwem z polskimi JST – opis zainteresowań Warszawa, 3-4 grudnia 2012

POWIATY

1. POWIAT OSTFOLD – Region Østfold

Liczba mieszkańców: 272,000

Powiat Østfold chciałby współpracować z polskim partnerem samorządowym w dziedzinie publicznej opieki zdrowotnej. Chcielibyśmy zmapować i sporządzić profile zdrowotne Polaków, którzy wyemigrowali do innych państw, jak np. Norwegii. Może mieć to znaczenie w procedurach ubiegania się o granty dla doktorantów, którzy mogą wykorzystywać zebrane przez nas dane do swoich badań. Mamy już kilka potencjalnych gmin, z którymi możemy współpracować. W sferze naszych zainteresowań jest także poznanie polskich instytucji (np. uniwersytetów, publicznych instytutów medycznych) odpowiedzialnych za monitorowanie opieki medycznej, epidemiologię, itp.

Badanie zostało przeprowadzone w 6 państwach w 2006:

http://heprocom.net/images/stories/uploads/PDF/Surveys/eurohepro_final.pdf

Partner w Polsce: konkretny partner jeszcze nieustalony. Mogłyby nim być: Łódź, Poznań, Poddębice, Olsztyn, Warszawa (członkowie Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich)

2. POWIAT AKERSHUS – Region Akershus

Liczba mieszkańców: ponad 500,000

Liczący 4 918 kilometrów kwadratowych Akershus jest najmniejszym powierzchniowo powiatem w Norwegii, ale zaliczany do największych, jeśli chodzi o zaludnienie (ponad 500 000 mieszkańców). Powiat składa się z 22 gmin i otacza Oslo.

Władze powiatu Akershus są demokratycznie wybieranym organem jednostki o licznych zadaniach o zasięgu regionalnym, do których należą szkolnictwo średnie, opieka stomatologiczna oraz rozwój

regionalny. Działania powiązane z tematyką publicznej służby zdrowia są kluczowe dla wszelkich działań podejmowanych przez Powiat Akershus.

Rozwój Akershus

W nadchodzących latach Akershus doświadczy znaczącego wzrostu zaludnienia. W 2011 roku Akershus odnotował największe saldo wewnętrznej migracji netto w Norwegii ze wzrostem na poziomie 1 200. Liczba ta rośnie. Oslo zajmuje teraz pozycję najszybciej rozwijającego się miasta w Europie, ponieważ silna gospodarka norweska przyciąga tysiące imigrantów szukających pracy, a sąsiednie powiaty Akershus i Østfold niebawem także odnotują podwojenie populacji imigrantów. W 2040 roku aż do 40% populacji w niektórych częściach Akershus będzie miała korzenie imigracyjne. Największą grupą mniejszościową w Akershus są imigranci z Polski, którzy przybyli tu w poszukiwaniu pracy. Praca jest obecnie główną przyczyną migracji do Akershus, a łączenie rodzin – drugą w kolejności. Migracja zarobkowa wzrosła o 385% w latach 2006-2011 i obecnie w Akershus znajduje się 11 111 polskich pracowników (z całkowitej liczby 70 000 w Norwegii), w większości pracujących na budowach w regionie. (Statystyki z <http://www.ssb.no/innvbef/>)

Integracja społeczna w Akershus

Władze powiatu dostrzegły znaczenie przygotowania polityk odpowiadających nowym warunkom demograficznym i przygotowały strategię odpowiadającą na potrzeby rosnącej populacji. Jednym z najważniejszych zadań będzie integracja społeczna we wszystkich dziedzinach na obszarze powiatu.

Wydział kultury, zdrowia publicznego i wolontariatu koordynuje prace powiatu w tym zakresie.

Spoglądając na wyzwania społeczne w szerszym świetle w procesie przygotowywania i realizacji projektów i polityk, kultura, tożsamość oraz opieka zdrowotna są traktowane jako komplementarne i wzajemnie powiązane.

Obecnie pracujemy nad konferencją na temat zdrowia ukazującą wyzwania w zakresie wykluczenia społecznego oraz różnic w dostępie do publicznej opieki zdrowotnej w naszej populacji. Te wyzwania w wielu przypadkach są zbieżne z podziałami etnicznymi i kulturowymi, pozostawiając populację naszych imigrantów na granicy społeczeństwa. Szukamy partnerów do rozwijania projektów celem kontynuowania inicjatyw zmierzających do zlikwidowania różnic między większością i mniejszościami w Akershus. Jednocześnie skupiamy się na wyzwaniach dotyczących kultury, tożsamości i opieki zdrowotnej. W związku z tym mamy nadzieję, że na I seminarium w Warszawie w dniach 3-4 grudnia Powiat Akershus będą reprezentować zarówno nasz koordynator ds. zdrowia publicznego oraz nasz koordynator ds. różnorodności, jak również nasz reprezentant ds. współpracy międzynarodowej.

Akershus jest zainteresowany współpracą w następujących obszarach:

- biznes i innowacje (klastry współpracy, nauka, parki technologiczne)
- sektor energetyczny (odnawialne źródła energii, efektywność energetyczna)
- edukacja (transfer wiedzy, szkolenia zawodowe, współpraca pomiędzy szkołami zawodowymi i pracodawcami)

Partner polski: województwo pomorskie

3. POWIAT BUSKERUD – Region Buskerud

Liczba mieszkańców: 264,176

Powiat Buskerud rozciąga się od zachodniej części fiordu Oslo do środkowej części płaskowyżu górskiego. Kierują nim władze powiatu wybierane co cztery lata. Zadaniem Powiatu jest szkolnictwo średnie, rozwój regionalny oraz planowanie, ochrona środowiska, kultura i dziedzictwo kulturowe, opieka zdrowotna, transport publiczny oraz rozwój przedsiębiorczości.

Nasi reprezentanci pracują w wydziale planowania regionalnego, tak więc możemy skontaktować polskich partnerów w wielu różnych dziedzinach i zadaniach, które powiat realizuje. Wspieramy współpracę międzynarodową gmin naszego powiatu. Chcielibyśmy dowiedzieć się więcej na temat oczekiwań polskich partnerów po to, abyśmy mogli znaleźć odpowiednich norweskich przedstawicieli do współpracy w ramach programów finansowanych z MF EOG.

Współpracujemy również z gminą Øvre Eiker w przygotowaniach projektów w dziedzinie kultury.

Dane statystyczne:

Liczba mieszkańców: 264 176 (dane na 31.12.2011)

Liczba mieszkańców na km² - 18

Powierzchnia: 4,927 km²

PKB na mieszkańca: 87, Norwegia: 100.

Sektory przemysłu: rolnictwo i leśnictwo 2 %, Przemysł 14 %, Usługi 84 %.

Liczba gmin: 21

Stolica powiatu: Drammen

Partner w Polsce : jeszcze nie zidentyfikowany

4. POWIAT ROGALAND – Powiat Rogaland

Liczba mieszkańców: 430,000

W skład zadań powiatu Rogaland wchodzi edukacja na poziomie ponadgimnazjalnym i szkolnictwo zawodowe, opieka stomatologiczna, transport publiczny i zarząd dróg, rozwój regionalny oraz rozwój biznesu, koncesje na hodowlę ryb, koncesje na wydobycie minerałów, planowanie regionalne, zarządzanie zasobami wodnymi, rozwój obszarów wiejskich, kultura fizyczna, sport i rekreacja, planowanie/projektowanie uniwersalne, kultura i sztuka, muzea i zarządzanie dziedzictwem kulturowym.

Okręg Rogaland liczy około 430.000 mieszkańców przy powierzchni 9.375 km². Największym miastem jest Stavanger. Gospodarka oparta jest głównie na wydobyciu ropy i gazu, ale równie istotne są produkcja i przetwórstwo żywności, rybołówstwo oraz hodowla ryb.

Powiat Rogaland jest otwarty na uczestnictwo w interesujących projektach we wszystkich dziedzinach związanych z naszymi zadaniami, wliczając w to również budowanie kompetencji władz publicznych (rozwój ICT, e-demokracja) oraz inne aspekty umiejętności administracyjnych).

Partner w Polsce : jeszcze nie zidentyfikowany

5. POWIAT MORE i ROMSDAL – Powiat More & Romsdal

Liczba mieszkańców: 255,431

Powiat More og Romsdal chętnie wesprze działania informujące o możliwościach MF EOG dla gmin i innych podmiotów naszego regionu oraz może pomóc w nawiązaniu kontaktów i poszukiwaniu partnerów.

Intensywnie współpracujemy z przedstawicielem rządu na poziomie powiatu Gubernatorem Powiatu (County Governor) w takim dziedzinach jak ochrona środowiska, zarząd gospodarką wodną, ochrona zabytków przyrody oraz zmiany klimatyczne. Powiat More og Romsdal odpowiada za wdrażanie Regionalnego Programu Wodnego (dyrektywa wodna) w naszym regionie. Naszym głównym celem działania - poprzez regionalne planowanie klimatyczne - jest redukcja gazów cieplarnianych oraz adaptacja do zmian klimatu. Jako partner rozwoju regionalnego pracujemy nad zainteresowaniem tym tematem lokalnych władz i podmiotów prywatnych poprzez zwiększoną współpracę i komunikację. Największy nacisk położony jest na wielopoziomowe planowanie, planowanie dotyczące zmian klimatycznych w gminach oraz rozwój miast we współpracy z obszarami miejskimi i wiejskimi. Powiat jest głównym podmiotem odpowiedzialnym za regionalny transport publiczny i infrastrukturę. Również i w tym sektorze największe znaczenie ma redukcja wpływu na środowisko.

W powiecie More og Romsdal jest największa w Norwegii liczba statków pasażerskich – począwszy od ogromnych i nowoczesnych promów na co dzień transportujących 2000 samochodów w poprzek fiordu, a skończywszy na małych pasażerskich łodziach łączących różne wyspy miasta Kristiansund. Sektor żeglarski i morski są priorytetem w pracy na rzecz środowiska w naszym regionie: stanowią jednocześnie główne źródła zanieczyszczenia, ale też i wielki potencjał w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych.

Udział młodzieży w demokracji lokalnej jest ważnym obszarem poruszonym w powiatowych szkołach, w gminach oraz powiecie. Wypracowaliśmy procedury włączające dzieci i młodzież w proces decydowania po to, aby ich głos był na pewno usłyszany.

Rozumiemy, że na tym etapie ważnym jest ustanowienie profesjonalnych kontaktów pomiędzy potencjalnymi partnerami. Obecnie pracujemy nad tworzeniem różnych sieci oraz zdobywaniem doświadczeń i nie mamy wystarczająco dużych zasobów, aby prowadzić lub rozwijać projekty. Ale chętnie podzielimy się wiedzą oraz możemy być zainteresowani ograniczonym uczestnictwem w projektach w zakresie, który będzie odpowiadał konkretnym działaniom naszych lokalnych władz i jednostek.

Partner w Polsce: jeszcze nieokreślony

6. POWIAT SOGN OG FJORDANE

Liczba mieszkańców: 108,000

Powiat jest zainteresowany nawiązaniem kontaktów i współpracy z innymi krajami europejskimi, w tym z Polską. Tematyka i zakres współpracy to rozwój miejski, zagospodarowanie przestrzenne, przestrzeń miejska. Osoba do kontaktu: doradca i architekt, wydział planowania i rozwoju

Partner w Polsce: jeszcze nieokreślony

GMINY

7. GMINA SVEIO – Region Rogaland

Liczba mieszkańców: 5,320

Gmina Sveio jest położona na zachodnim wybrzeżu Norwegii pomiędzy Bergen i Stavanger i sąsiaduje z gminą miejską Haugesund (40 000 mieszkańców). Za pośrednictwem linii Wizzair mamy bezpośrednie loty z Haugesund do Gdańska oraz z Bergen i Stavanger do Warszawy, Krakowa, Katowic i innych polskich miast.

Gmina liczy 5320 mieszkańców, a region – około 140 000. Jest to obszar wiejski z małymi miastami, główny-ośrodek- przemysłu związanego z wydobyciem ropy naftowej i gazu. Znajduje się tu również dużo szkół na wszystkich poziomach nauczania. Handel, turystyka i rekreacja są głównymi obszarami biznesowymi.

Mamy duże doświadczenie we współpracy ze szkołami i kulturą/wymianą młodzieżową dzięki realizacji projektów europejskich, z których ostatni był realizowany w formie wymiany młodzieżowej w maju 2012 w Wisznicach we wschodniej Polsce. Kilka lat temu braliśmy też udział w projekcie z Tarnowem w ramach programu Comenius, a w 2010 w młodzieżowym projekcie sportowym z Częstochową, którą odwiedziliśmy w ramach specjalistycznego seminarium dla liderów szkolnych.

Jesteśmy zainteresowani współpracą w zakresie problematyki dzieci ze specjalnymi potrzebami. Mamy w Sveio wyspecjalizowaną grupę, która obecnie pracuje nad projektem w tej dziedzinie. Interesuje nas także współpraca kulturowa /młodzieżowa oraz przedsiębiorczość i tworzenie miejsc pracy dla młodych ludzi, którzy mają pomysł na lepsze życie w swoich rodzinnych miejscowościach. Jeśli to interesujące tematy, możemy przygotować wspólny projekt.

Partnerzy w Polsce: nie uściśleni; mieliśmy kontakty z Wisznicami, Tarnowem , Częstochową

8. GMINA BODO – Region Nordland

Liczba mieszkańców: 48,000

Program wspierania dorastania: całościowe usługi i ustalony system współpracy pomiędzy instytucjami

Od roku 2000 gmina Bodø wciąż rozwija swój *plan dorastania* skierowany do dzieci i młodzieży. Obecnie skupiamy nasze działania na lepszej współpracy międzysektorowej pomiędzy różnymi instytucjami w zakresie mieszkalnictwa dla młodzieży i młodych ludzi do 25 roku życia. Chcielibyśmy podzielić się naszymi doświadczeniami i jednocześnie zdobyć informację zwrotną na temat naszych działań oraz zdobyć wiedzę pochodzącą z innych projektów, społeczności i krajów.

Podsumowując, skupiamy się na trzech poziomach:

1. Tworzenie działań, zdobywanie wiedzy oraz system wsparcia dla każdego
2. Systemy wsparcia rodzin / rodziców / dzieci młodych ludzi z potencjalnymi problemami
3. Wsparcie / działania naprawcze w odniesieniu do konkretnej osoby / rodziny z problemami

Taki system wymaga poniższego podejścia:

- Każdy pracownik mający kontakt z dziećmi, młodymi ludźmi i ich rodzinami poważnie traktuje ich problemy i nad nimi pracuje.
- zrozumienie konieczności wczesnej współpracy, zarówno z rodzinami, jak i innymi instytucjami
- Ewaluacja, skupienie na rezultacie
- Elastyczność

oraz angażuje nowe obszary działania:

- Miejsce zamieszkania wspierane w ramach systemu opieki
- Wsparcie z zmaganiem się z wyzwaniami życia codziennego
- Edukacja szkolna i szkolenie zawodowe

Partner w Polsce: jeszcze nie zidentyfikowany

9. GMINA VÆRØY, LOFOTY – REGION NORDLAND

Liczba mieszkańców: 750

Z 750 mieszkańcami rozmieszczonymi na obszarze 17,5 km², Værøy jest drugą najmniejszą gminą Lofotów. Najbliższym miastem jest Bodø. Można się tam dostać promem lub jedynym na świecie i najbardziej na północ działającym regularnym połączeniem helikopterowym. Przelot na trasie Værøy-Bodø trwa 20 minut. Rejs promem na tej samej trasie z Bodø zabierze ok 3,5 godziny, jeśli jest to bezpośrednie połączenie, lub 6 godzin jeśli to rejs okrężny między wyspami.

80 spośród 750 mieszkańców jest zatrudnianych przez gminny sektor publiczny, taki jak szkoły, przedszkola, opieka zdrowotna, usługi techniczne i administracja.

Usługi publiczne w naszej gminie stoją przed wieloma wyzwaniami. Jednym z nich jest zapewnienie kontynuacji zatrudnienia w administracji. W przeciągu ostatnich lat w tym sektorze zaszło sporo zmian. Ludzie przenoszą się do Værøy, pracują w administracji, a później wyprowadzają się. W takiej sytuacji mamy spory kłopot, ponieważ nie mamy zmiennika, a stanowisko pracy pozostaje nieobsadzone przez długi czas. To sprawia, że nie jesteśmy w stanie dostarczać wszystkich usług, do których jesteśmy zobowiązani.

Kolejne wyzwanie: jesteśmy tak małą gminą, że nasi pracownicy często pracują pojedynczo w różnych dziedzinach, a jest dużą zaletą możliwość dyskusji z innymi ludźmi zajmującymi się tą samą tematyką, korzystania z ich wiedzy. Musimy znaleźć sposób na budowanie sieci współpracy i wymiany doświadczeń z innymi gminami, które napotykają te same problemy oraz znaleźć odpowiednie miejsca spotkań, gdzie ludzie mogą stanowić dla siebie źródło informacji.

Værøy z sukcesami współpracuje w niektórych dziedzinach z innymi gminami (współpraca międzygminna) i regionami. Dla przykładu korzystamy z usług Bodø w przypadku dzieci i młodzieży potrzebujących pomocy ze względu na problemy w szkole lub pomocy psychologa.

Współpracujemy również z administracją innych małych gmin na Lofotach, które stoją w obliczu podobnych wyzwań finansowych jak my. Burmistrzowie i radni spotykają się regularnie i omawiają wspólne problemy.

Partner w Polsce: jeszcze nie zidentyfikowany

10. GMINA TRONDHEIM – REGION POŁUDNIOWY TRONDELAG

Liczba mieszkańców: 177,258

Informacja o Trondheim w języku angielskim można znaleźć na stronie internetowej miasta:

<http://www.trondheim.no/engelsk/>

Ambasada Norweska w Polsce posiada również informacje w j. polskim na temat porozumienia pomiędzy miastem Kraków i miastem Trondheim, podpisanym w lutym 2012:

http://www.amb-norwegia.pl/news_and_events/komunikaty/Wspolpraca-Krakowa-z-Trondheim/

W pierwszym kroku w realizacji tego porozumienia gmina Trondheim podpisała niedawno list intencyjny z Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie dotyczący partnerstwa w projekcie dziedzictwa kulturowego w ramach programu MF EOG „Promocja Różnorodności w Kulturze i Sztuce w ramach Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego”.

W uzupełnieniu porozumienia pomiędzy Krakowem i Trondheim możemy rozważyć podobne projekty współpracy w innych dziedzinach.

Fragment porozumienia pomiędzy Krakowem i Trondheim:

subject to ratification by corresponding organisations or local governments.

The content of this letter of intent has been accepted as a result of bilateral discussions and agreements and is aimed at further strengthening of friendship and development of cooperation between Krakow and Trondheim.

There will be established a working group representing both parties in order to identify common possibilities and to present possible areas of joint work within the following fields:

- City management,
- Education and culture,
- Academic exchanges and scientific research experiences,
- Economic and business promotion,
- Public involvement,
- Staff training and experiences lived in matters relative to social advancement programs, institutional development, the environment, education, youth, public health, strategic planning and the development of urban infrastructures,
- Bilateral articulation between public institutions and non-governmental organizations.

Chciałbym również dodać, że w przeszłości Trondheim współpracowało z Wrocławiem. Wspólne działania najprawdopodobniej dotyczyły wymiany kulturalnej.

Partnerzy w Polsce: porozumienie partnerskie pomiędzy Krakowem i Trondheim, kontakty z Wrocławiem

11. GMINA ØVRE EIKER – REGION BUSKERUD

Liczba mieszkańców: 17,634

Gmina Øvre Eiker razem z Powiatem Buskerud, gminami Drammen i Nedre Eiker obrały jako swój cel budowę porozumienia w dziedzinie sztuki i kultury pomiędzy Europą Wschodnią i Zachodnią. Podstawowym zadaniem projektu jest wypracowanie możliwości wymiany osób związanych w tą tematyką z Europy Wschodniej i Zachodniej. Strategia zakłada wykorzystanie artystycznych i kulturalnych środków wyrazu takich jak muzyka, literatura, taniec, sztuki wizualne i inne jako narzędzi komunikacji, wymiany i współpracy; zaangażowanie instytucji kultury i artystów; zaangażowanie imigrantów z Europy Wschodniej osiadłych w Norwegii i wykorzystanie ich wiedzy w rozwoju relacji międzynarodowych.

Sieć Europejskich Miast Wyrobów Kutych

Gmina Øvre Eiker jest jedynym norweskim członkiem tej sieci. Gmina ma bogate tradycje w dziedzinie kultury. Od zawsze żyzna gleba i zasobne lasy były źródłem utrzymania. Tartaki, a później przemysł papierniczy zapewniały towar eksportowany do Europy. Odkrycie największego złotego skarbu Skandynawii, datowanego ok roku 850, wskazuje na wcześnie nawiązane stosunki z innymi krajami. Pierwsza huta szkła Nøstetangen została założona właśnie w Øvre Eiker w roku 1739. W lasach sosnowych wydobywano z torfowisk rudę żelaza już od 500 r.n.e.

Huta żelaza została zamknięta w 1870 r. Kowalstwo przeniosło się do małych warsztatów kowalskich na farmach, produkując i naprawiając niezbędne narzędzia. Te warsztaty już nie istnieją. W 2006 roku Arkadiusz Gawecki otworzył w Skotselv swój warsztat *Hammer Touch Design* (www.hammer-td.com). Był inicjatorem powstania rzeźby „Okręgi Przyjaźni”, przy powstaniu której współpracowało 15 zaprzyjaźnionych warsztatów kowalskich z całego świata. Kowal Per Christensen jest również pracownikiem *Hammer Touch Design*.

Warsztat ten był zaangażowany w szereg dużych regionalnych i międzynarodowych projektów. Wykorzystanie żelaza w nowoczesnym wzornictwie oraz użycie tradycyjnych technik w warsztacie *Hammer Touch Design* tworzy mieszankę doskonałych możliwości kowalskich.

Partner w Polsce: Gniew, są otwarci na współpracę z innymi gminami

12.GMINA LORENSKOG – Region Akershus

Liczba mieszkańców: 34,000

Lørenskog to gmina w powiecie Akershus, jest częścią regionu Romerike. Bezpośrednio przylega do Oslo, zajmując powierzchnię 70,5 km². Prawie wszyscy mieszkańcy zamieszkują w północnej części Lørenskog. Przebiega tamtędy wiele dróg i główna linia kolejowa, łącząc gminę z Oslo na zachodzie i Romerike na wschodzie. Południowa część, stanowiąca ok. 75% obszaru gminy, jest wykorzystywana jako teren rolniczy i leśny. Ok. połowa terenu gminy jest częścią tzw. Marka – znaczących zalesionych terenów rekreacyjnych regionu Oslo.

Gmina Lørenskog ma ok. 34.000 mieszkańców i roczny przyrost populacji na poziomie 1,5%. Przyjmuje się, że do roku 2015 populacja Lørenskog wzrośnie do ok. 45.000. Tak duży wzrost zaludnienia spodziewany jest w całym regionie, w którym leży Lørenskog.

Planowane jest połączenie Oslo z Lørenskog systemem metra. Najnowocześniejszy w Norwegii szpital leży właśnie w tej gminie, zapewniając 25% miejsc pracy w gminie.

Gmina Lørenskog współpracowała z Ełkiem w pewnych dziedzinach i chciałaby rozszerzyć współpracę. W szczególności chcielibyśmy włączyć tematykę ochrony środowiska, ochronę klimatu i planowanie w gminie. Z naszych doświadczeń wynika, że obie strony korzystają z takiej współpracy. Przede wszystkim chcielibyśmy współpracować z gminą, która podobnie jak Lørenskog, leży w obszarze miejskim, w której spodziewany jest szybki wzrost populacji, najchętniej gminą graniczącą z jednym z największych polskich miast.

Partner w Polsce: Ełk. Są również otwarci na współpracę w gminami graniczącymi z największymi polskimi miastami

13. GMINA ASKER

Liczba mieszkańców: 60,000

Poszukujemy partnerów do współpracy w artystycznym programie lokalnym. Wymiana profesjonalnych nauczycieli, muzyków, aktorów połączona z przedstawieniami oraz warsztatami.

Współpracujące grupy mogą rozwijać się w zakresie rozwojowego programu stażowego, jak na przykład technicy (światło/dźwięk), nauczyciele muzyki oraz sztuki, itp.

Mamy nadzieję, iż współpraca w dziedzinie kultury z gminami z Polski może przekształcić się we współpracę z innymi gminnymi jednostkami. Jesteśmy szczególnie zainteresowani kwestiami dotyczącymi sytuacji miast położonych w niedalekiej odległości od stolicy.

Krótki opis instytucji w Asker, których reprezentanci przyjeżdżają do Warszawy:

Szkoła artystyczna z Asker dla dzieci i młodzieży:

Kształcenie w obszarze muzyki, teatru, sztuk wizualnych, tańca etnicznego

Państwowa oraz samorządowa instytucja kulturalna.

Edukacja artystyczna i kulturalna, sztuka muzyczna i sceniczna, sztuka piękna oraz działania wizualne.

Dom Kultury w Asker: zaplecze dla muzyki, teatru, sztuk wizualnych oraz tańca. Miejsce spotkań dla lokalnych grup artystycznych.

Państwowa oraz samorządowa instytucja kulturalna.

Sztuka muzyczna i sceniczna, sztuka piękna oraz działania wizualne

Asker jest gminą z 60 000 mieszkańców, usytuowaną dwadzieścia minut od stolicy Norwegii – Oslo. Posiada bardzo dobrą infrastrukturę z dużym centrum kulturalnym w samym centrum miasta (www.askerkulturhus.no) oraz świetnie wyposażoną i rozwiniętą szkołę artystyczną (www.asker.kulturskole.no).

Znajduje się tam jedno muzeum (www.askermuseum.no), jedna biblioteka z lokalnym oddziałem (www.askerbibliotek.no), kilka galerii np. (www.galleritrafo.no), kilka centrów sportowych, 22 szkoły podstawowe oraz 3 szkoły średnie, umiejscowione przy morzu oraz lesie. Asker jest gminą o korzeniach rolniczych.

Każdego roku organizujemy różne festiwale, jak na przykład teatr ruchowy i wizualny (www.levendedukker.no), klasyczne koncerty recitalowe, koncerty rockowe, jazzowe, popowe, pokazy tańca, musicale oraz przedstawienia teatralne.

Asker posiada swój własny teatr dla niepełnoletnich uchodźców oraz studentów muzyki we współpracy z lokalnym teatrem (www.akershusteatet.no). Asker również wychodzi naprzeciw młodym ludziom.

Partner w Polsce: kontakty z Opolem

14. Gmina Time - Region Rogaland

Liczba mieszkańców: 16,769

Gmina Time liczy 16.769 mieszkańców (01.01.2012). Jedynym miastem jest Bryne, centrum administracyjne. Time charakteryzuje się wszechstronnym rozwojem gospodarczym, z przemysłem, rolnictwem i sektorem usługowym jako najważniejszymi gałęziami rozwojowymi. Time wypracowało międzynarodową strategię.

Możliwymi tematami do współpracy mogą być projekty w zakresie opieki przedszkolnej czy opieki na poziomie żłobka. Jeden ze żłobków, Kvarnaland nursiery, skupia się głównie na grupie wiekowej od 0 do 3 lat, nazywanej także *Toddlers*. Skupiliśmy się na dużych zabawkach, bezpiecznych terenach i zapewnieniu miejsca do ruchu oraz dobrej stymulacji dźwiękowej. Organizujemy „toddler day” (dzień brzdąca) dla innych przedszkoli czy żłobków w okolicy i zapraszamy dzieci do nauki i zabawy.

Pracujemy szczególnie intensywnie z dorosłymi nad tematem ich podejścia do zabaw dzieci, aby pomóc im zrozumieć znaczenie zabawy swobodnej małych dzieci. Uczymy również dorosłych rodzajów interakcji pomiędzy dziećmi, dlaczego stanowią centrum grupy lub są z boku i czy do niej przynależą. Uważamy, że zabawa swobodna stanowi kluczową wartość i prawo dziecka. Bronimy prawa do kulania się czy huśtania i nie zabraniamy tego. Wielu nauczycieli ma w tym zakresie doświadczenie, a bezpieczne dla dzieci otoczenie stworzone przez dorosłych odzwierciedla nasz sposób postrzegania tego tematu.

Poprzez projekty międzynarodowe chcemy podzielić się tą wiedzą, ale również dowiedzieć się czegoś nowego. Chcemy poznać doświadczenia innych osób i pracować nad sposobami komunikacji z małymi dziećmi, tak jak to robimy w naszym żłobku. Jesteśmy placówką szkoleniową dla Uniwersytetu w Stavanger i chcemy szkolić nowych nauczycieli, aby coraz więcej osób miało kwalifikacje dotyczące tej grupy wiekowej.

Mamy wrażenie, że inne kraje organizują opiekę w większych grupach dzieci i przy mniejszym udziale osób do opieki niż to ma miejsce w Norwegii. W naszym żłobku pracownicy mają często wrażenie, że brakuje im personelu. Jak wygląda jakość w żłobkach w innych krajach? Czego opiekunowie chcą nauczyć dzieci i czego one mają doświadczyć? Jakie są ich preferencje, kierunki edukacyjne, którymi podążają? Niektóre testy pokazują, że norweskie dzieci mają niższy poziom wiedzy niż dzieci z innych krajów – co jest tego przyczyną?

Partnerzy w Polsce: Poniatowa

15. GMINA NEDRE EIKER – Region Buskerud

Liczba mieszkańców: 23,000

Gmina znajduje się 50 km na południowy zachód od Oslo i jest jedną z 21 gmin powiatu Buskerud. Gmina Nedre Eiker sąsiaduje z Ovre Eiker i Drammen. Przez gminę przepływa rzeka Drammen, ważny szlak komunikacyjny i transportowy regionu (transport drewna, fabryki papieru). Gmina Nedre Eiker wspólnie z powiatem Buskerud i gminą Drammen i Ovre chciałaby nawiązać współpracę artystyczno-kulturalną pomiędzy Europą Wschodnią i Zachodnią. Głównym celem jest stworzenie płaszczyzny to wymiany kultury i sztuki pomiędzy Wschodem i Zachodem Europy, co obejmuje muzykę, literaturę,

taniec, sztuki wizualne. Zaangażowane w projekt mają być instytucje i organizacje kultury, artyści, emigranci z Europy Wschodniej mieszkający w Norwegii. Lokalnym doradcą będzie Stowarzyszenie Norden, umożliwiając zaangażowanie innych grup takich jak: dzieci, młodzież, dorośli.

Partnerzy w Polsce: jeszcze nie zidentyfikowany

WSPÓŁPRACA MIĘDZYSAMORZĄDOWA

16. ZWIĄZEK GMIN (WSPÓŁPRACUJĄCYCH W DOSTARCZANIU USŁUG) MIDTRE NAMDAL (MNS) - POWIAT POŁNOCNY TRONDELAG

Liczba mieszkańców: 19,040

MNS składa się z czterech gmin, które współpracowały w dostarczaniu różnych usług od 2003 roku. Te gminy to: Namsos (13000 mieszkańców), Overhalla (3670), Namdalseid (1700) oraz Fosnes (670). W 2009 roku stworzyliśmy MNS jako organizację, która prowadzi wspólne działania. (Gminy oddają część swoich zadań jednej wspólnej organizacji – nowej gminie, która w ich imieniu wspólnie realizuje te zadania). W okresie 2009-2013 stanowi to eksperyment. W czerwcu 2012 rząd norweski podpisał ustawę, która dopuszcza takie stałe ramy współpracy. Do września 2013 wszystkie 4 gminy muszą zdecydować czy chcą kontynuować tę drogę współpracy czy też znaleźć inne rozwiązania. Dzisiejsze obszary współpracy to: opieka nad dziećmi, usługi rozwoju przedsiębiorczości, ochrona środowiska, rolnictwo i leśnictwo, lokalne podatki, usługi informatyczne, zatrudnienie i opieka społeczna, publiczna służba zdrowia.

Namsos – z największą populacją ze wszystkich czterech gmin – jest naturalnym geograficznie centrum na współpracującym obszarze. Pozostałe trzy gminy to obszary typowo rolnicze.

Wszystkie cztery gminy dysponują także innymi narzędziami realizacji współpracy, takimi jak:

- **spółka akcyjna** – regulowana przez ustawę o spółkach (AS)
- **spółka międzygminna** – regulowana przez ustawę spółek międzygminnych (IKS)
- **porozumienie międzygminne** (regulowane przez ustawę o samorządzie lokalnym)
 - Porozumienie dot. gminy-gospodarza
 - Porozumienie o współpracy
 - Związek międzygminny powołany do realizacji kilku usług (Joint municipality agreement)

Dlaczego możemy być zainteresowani współpracą:

- Mogłoby być dla nas interesujące rozmawianie, informowanie oraz debata nad różnymi sposobami i ramami prawnymi współpracy międzygminnej,
- Ponieważ wszystkie 4 gminy w różnym stopniu wiążą swoją tożsamość z działaniami w dziedzinie kultury, byłoby dla nas ciekawym rozważenie możliwości wymiany kulturalnej,

- W ciągu ostatnich kilku lat osoby o polskim pochodzeniu osiedliły się u nas – to ciekawe dowiedzieć się więcej o ich ojczyźnie.

Partner w Polsce: kontakty z Kolnem

17. GREATER STAVANGER REGION (WSPÓŁPRACA DOTYCZĄCA ROZWOJU EKONOMICZNEGO WOKÓŁ MIASTA STAVANGER)

Obszar wielkiego Stavanger: 15 gmin i 1 powiat

Greater Stavanger Economic Development jest agencją, która należy do 15 gmin w regionie Stavanger i władz powiatu Rogaland. Celem organizacji jest wkład w rozwój gospodarczy regionu jako 'think tank' oraz wykorzystanie współpracy międzynarodowej jako jedno z głównych narzędzi. Pracując strategicznie w międzynarodowym otoczeniu z przedstawicielstwem w Aberdeen, Houston i Rio, Greater Stavanger stanowi także sekretariat Europejskiego Biura Regionu Stavanger, co oznacza że przygotowanie projektów europejskich związanych z jakimikolwiek zadaniami gminnymi stanowi część naszego portfolio.

Udział w seminarium w Polsce wiąże się z procesem identyfikacji potencjalnych projektów gmin regionu Stavanger, które wpisują się w ramy programów MF EOG w Polsce.

Partnerzy w Polsce: nie są jeszcze zidentyfikowani

18. PAPIRBREDDEN INNOVASJON – POWIAT BUSKERUD

Właścicielem są: 5 gmin, 2 powiaty, 8 firm, 2 uczelnie wyższe

Papirbredden Innovasjon i Drammen jest firmą prywatno-publiczną. Jesteśmy firmą, która należy do kilku gmin w powiatach Buskerud i Vestfold, prywatnych firm i uniwersytetu. Naszym celem jest stworzenie nowych rodzajów działalności, firm i miejsc pracy, głównie w dziedzinie innowacji w sektorze zdrowia, sektora kreatywnego/kulturalnego oraz energii odnawialnej. Pracujemy na zasadzie potrójnej spirali z partnerami reprezentującymi uniwersytet, sektor publiczny i prywatny. Często nasza praca ma zasięg regionalny i często w te działania angażują się różne gminy.

Osoba do kontaktu pracuje głównie w obszarze kultury i sektora kreatywnego oraz rozwoju lokalnych społeczności z tej perspektywy. Obecnie pracuje nad projektami wraz z gminami Røyken, Ål, Drammen, Nedre Eiker, Øvre Eiker oraz regionalnym Muzeum Kunstnerdalen (Krødsherad, Sigdal i Modum) i jest konsultantem ds. funduszy EOG w zakresie kultury dla powyższych podmiotów. Jest również odpowiedzialny za aplikację projektową gminy Røyken, centrum kulturalnym Sekkefabrikken i Toruńską Agendą Kulturalną w Toruniu.

Wraz z gminami Drammen, Nedre Eiker oraz Øvre Eiker planujemy organizację festiwalu kulturalnego który skupi się na dawnej Europie Wschodniej oraz będzie podkreślał fakt, iż na terenie Buskerund żyje ponad 10 tysięcy ludzi z krajów tego obszaru – większość z nich jest z Polski.

Papirbredden Innovasjon jako firma reprezentuje interesujący model zdobywania współpracujących partnerów z różnych sektorów.

Partnerzy w Polsce: Toruń

PUBLIC ENTERPRISE - Przedsiębiorstwa publiczne

19. OMSORGSBYGG OSLO KF – REGION OSLO

Właściciel: miasto Oslo

Omsorgsbygg Oslo KF (OBY) jest publicznym przedsiębiorstwem założonym w 2004 r. OBY jest właścicielem, menadżerem, deweloperem gminnych obiektów, w których pracuje około 170 osób. Podstawowym zadaniem są różnego rodzaju usługi w obszarze budynków i obiektów i mają one służyć mieszkańcom Oslo. Właścicielem OBY jest miasto Oslo; przedsiębiorstwo ma swój własny zarząd mianowany przez radę miasta. Portfolio nieruchomości składa się z ok. 900 000 m², obejmuje ponad 1 100 osobnych budynków na 660 nieruchomościach.

W ramach porozumienia o współpracy między miastem Oslo i miastem st. Warszawa współpraca z Warszawą jest dla OBY priorytetem. Umowa partnerska zachęca różne wydziały gminy do współpracy w ramach finansowanych partnerstw EOG i programów sektorowych. Jednym z głównych celów OBY jest budowanie efektywnych energetycznie budynków z zastosowaniem przyjaznych środowisku materiałów. Rada miasta uchwaliła ambitny plan do budowania oszczędniejszych energetycznie budynków. Współpraca międzynarodowa i wymiana doświadczeń jest istotna w osiągnięciu tego celu. Motywacją współpracy z Polską jest zdobycie i wymiana wiedzy nt. planów i metod jeśli chodzi o osiąganie bardzo ambitnych celów w obszarze efektywnych energetycznie budynków zarówno w UE jak i na szczeblu krajowym i lokalnym.

Miasto Oslo uchwaliło miejsko-środowiskowy plan rozwoju w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych o 50% do 2030 r. Dodatkowo aby wyznaczyć cele, plan obejmował działania.

- *Oslo musi zwiększyć udział produkowanej lokalnie energii odnawialnej dla ogrzewania i elektryczności.*
- *Oslo będzie miastem pionierskim dla rozwoju i testowania nowych, wydajnych energetycznie i przyjaznych środowisku rozwiązań i produktów w budynkach użyteczności publicznej.*
- *Minimalna wymagana klasa energetyczna dla projektów renowacyjnych wynosi B, jeśli to możliwe.*
- *Oslo opracuje strategię realizacji budynków o niskim zapotrzebowaniu na energię i budynków pasywnych.*

OBY opracowało strategię tworzenia budynków przyjaznych środowisku i projektów renowacyjnych. Pierwszym celem OBY jest obniżenie całkowitego zużycia energii o 20 GWh do 2015 r. Aby osiągnąć te wartości OBY jest zaangażowane w kilka krajowych i międzynarodowych projektów tak, aby ujednolicić metody i stworzyć projekty pilotażowe.

Międzynarodowe projekty dotyczące środowiska

Obecnie OBY jest zaangażowany w projekt finansowany z 7 Programu Ramowego UE, który rozpocznie się w styczniu 2013 r – w jego ramach renowacji poddanych zostanie kilka budynków w Europie, dwa w Oslo do prawie zerowego zapotrzebowania na energię. Projekt ten jest realizowany we współpracy z kilkoma europejskimi miastami i placówkami badawczymi.

Partner w Polsce: Miasto Stołeczne Warszawa